



# Voinea Poporului

ORGAN AL „FASCIEI NAŢIONALE ROMÂNE”

ANAMENTUL  
An an 160 Lei  
Pe jumătate an 80 Lei  
Pe trei luni 40 Lei  
REDACŢIA ŞI  
ADMINISTRAŢIA  
ARAD  
Str. Vicentiu Babes  
No. 6.

Anul III. — N-rul 29.

APARE SĂPTAMĂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

Arad, Duminecă 16 August 1925

## Comunicat II

Cu bucurie putem anunța aderenților noștri, că reorganizarea noastră a început sub cele mai bune auspicii.

Conducătorii grupărilor naționaliste, cari luptă pentru același ideal, văzând necesitatea creării unui front unic în vederea asigurării izbânzii, au hotărât unirea tuturor forțelor într-o mare acțiune națională creștină.

Organizația noastră, care a avut și în trecut un mare sprijin în celelalte grupări naționaliste, dată fiind comunitatea de interese în slujba cărora am stat cu toții, a primit cu dragoste această idee de colaborare și unire a tuturor Românilor de bine și de acum înainte își va pune întreaga însuflețire și activitate în serviciul acțiunii naționale comune, din care face parte.

Nu înseamnă aceasta o renunțare la principiile pentru care am luptat până acum, din contră este o întărire a acestei lupte prin aportul de muncă cinstită a aceloralte grupări surori, de cari și până acum numai mici deosebiri de tactică ne-a despărțit.

Apropiatul congres va ratifica această unire ce de fapt s'a săvârșit între noi. Cu acea ocaziune se va elabora și noul program și statut al nostru, care va desăvârși apoi fuziunea și în cele mai amănunte chestiuni.

Acel congres va hotărî și asupra noiei numiri a acțiunii noastre. Până atunci vom continua să purtăm numirea veche.

Aderenții noștri sunt rugați să se organizeze în toate părțile în comun acord cu aderenții din celelalte grupări de până acum și chestiunea numirii organizației să nu formeze nicăieri obiect de discuție și neînțelegere.

Orice organizație nouă, care am dori să se facă deocamdată pe comune, până la noui dispoziții să se anunțe pe adresa ziarului nostru, care va aduna toate datele și la timpul său le va pune la dispoziția organului nostru central de conducere, ce va lua ființă după congres, cu reprezentarea tuturor grupărilor de până acum.

Deci cu Dumnezeu înainte!

F. N. R.

## Târgul de mostre.

Invățămintele, cari le putem culege din seria de târguri de mostre ținute în părțile ardelenale României întregite sunt foarte semnificative. Aceste ne arată, că în al șaptelea an de regim românesc, industria din aceste ținuturi este reprezentată prin elementul românesc aproape în aceeași proporție, ca și la primul târg de mostre, ținut acum patru ani în Cluj. Dar aceste ne mai spun, că n'am progresat nimic nici barem din punctul de vedere al însăși aranjării târgurilor, spre a da cel puțin o înfățișare exterioară de românism al acestor instituții de promovare al comerțului și industriei românești. În această privință am regresat chiar.

Sunt cunoscute incidentele ce s'au petrecut pe tema aceasta atât în Cluj cât și în Timișoara. În cele din urmă în Cluj mai mult, în Timișoara mai puțin dar totuși s'a ajuns, că cel puțin din punctul de vedere al oficialității acestor târguri, li-s'a putut da un oarecare caracter românesc. La Arad nici atâta măcar.

Dar aceasta este numai latura formală a chestiunii. Ea arată numai o parte a slăbiciunii noastre și ne atinge mai mult sentimentele. În fond însă prin delăturarea acestui cusur de manifestare exterioară a târgurilor, n'am făcut nimic pentru industria românească.

Invățămintele ce trebuie să le culegă cei ce reprezintă în România puterea, fie politică, fie financiară sau economică în ge-

neral, trebuie să fie în primul rând acelea, cari arată situația de inferioritate numerică, a elementului românesc în industria acestei provincii.

Studierea acestor târguri ar putea să fie pentru factorii competenți un bun prilej de a afla căile de îndreptare a lucrurilor. Oficialități de tot soiul, ca și directori de mari instituții financiare și industriale vor putea să vadă cari sunt nevoile industriei și comerțului românesc. Nu va trebui să-i jeneze faptul, că vor constata o stare de lucruri, care nu este aceea ce trebuia și putea să fie. Să se aleagă tocmai din această ocaziune cu un mai mare curaj și mai mult interes pentru viața economică a Românilor din aceste ținuturi, căci în primul rând dela ei depinde. Dacă nu s'a făcut mai mult până acum ei sunt vina. Să-și îndrepte păcatele trecutului.

Făcând aceste reflecții în legătură cu târgurile de mostre ținute în părțile ardelenale ale României, nu voim să aparem exclusiviști. Nu voim să le diminuăm importanța ce o au pe lângă toată ofensa care i-se aduce prin ele românismului. Le-am văzut pe toate, câte s'au ținut până la acest din Arad. Și toate au dat dovadă despre o largă posibilitate de dezvoltare industrială a țării. Incurajarea acesteia într-o direcție conformă și cu interesele românismului ar însemna și căștigarea unei independențe efective a României în concertul economic al lumii. Ar trebui însă

să ne despărțim prea tare de materialismul egoist, îngust, pentru ca activitatea noastră economică să se facă în plină concordanță și cu interesele generale ale țării. Nici oficialitatea și nici instituturile noastre economice, cele protejate ca și cele neprotejate de guvern n'au dat dovadă până acum că ar fi capabile de îndeplinirea acestei elementare datorinți către țară.

Să le servească ca prilej de îndreptare cel puțin constatările, ce trebuie să le facă din când în când cu ocaziunea târgurilor de mostre din aceste părți ale țării.

Dr. G. R.

## Cursul de notari din Arad.

Cele dintâi examene.

Am amintit și în trecut de înființarea și funcționarea cursului de secretari com. din orașul nostru, și de însemnătatea acestei instituții chemate a umplea nu numai un gol în organismul vieții noastre administrative, ci a da o nouă directivă mersului treburilor publice pe bază de pregătire temeinică, științifică și națională.

Călăuziți de aceste convingeri, factorii de conducere ai administrației noastre județene, în frunte cu dnii subprefect Dr. Augustin Lazar și Vasile Boneu primnotar județean, au depus tot zelul și stăruința, pentru înființarea acestei scoale de importanță actuală și viitoare, foarte prețioasă.

Dovadă a necesității simțite, a fost aglomerația mare de auditori înscriși din primul moment, în număr de 80.

S'a admis și elevi particulari.

Funcționând în tot decursul anului de pregătire, conform statutelor, regu-

## „Figuri ilustre ale latinității”

Bolivar.

Nu știu dacă se poate afla undeva sau cândva o figură mai măreață mai expresivă și mai caracteristică, decât cea a lui Bolivar. Personajul său ne apare aproape mitic. Statura sa impunătoare, curajul său suprafiresc, inima sa blândă, bună... și crudă și aspră, viziunea sa clară și sufletul său plin numai de idealismul cel mai curat și desinteresat, ni-l înfățișează pe Bolivar ca pe figura tipică a eroului, care se luptă și se sbate o viață întreagă pentru un ideal și moare cu sufletul înfrânt, cu idealul-i prăbușit și inima-i amărâtă de atâta vitregie inerentă legilor oarbe ce ne conduc.

Simon Bolivar, latin-spaniol, născut în 24 Iulie 1783 la Caracas (Venezuela) își făcu studiile sale în drept la Madrid. Vizitând după terminarea studiilor Franța, Italia, Elveția și Germania, el se întoarce la Venezuela în 1809, tocmai pe vremea când Europa era zguduită de cele mai puternice mișcări politice și sociale și tocmai când geniul latin nu întârzie să dea

lumei din abundența puterii sale pe marele Napoleon. Reîntors în Caracas, ideile mari ale libertății îl mână în spre eliberarea patriei sale de sub protectoratul spaniol și astfel când în 1810 revoluția izbucni chiar în capitală, Bolivar e trimis chiar din partea luntelui la Londra ca să aducă arme. Venit din nou el începe să lupte cu vitejie sub generalul Miranda, iar după puțin timp îl aflăm sufletul mișcării revoluționare în Granada nouă (Columbia). În 4 August 1813 el cucerește orașul Caracas și în uralele mulțimei el intră ca triumfător salutat ca „el Libertador” al Venezuelei. Adunarea generală nu întârzie să-i dea supreme drepturi civile și militare. Scurt după aceea, trecut și prin unele înfrângeri, congresul din Granada îi predă asemenea conducerea, el ocupă Bogota, eliberează Cundinamarca, desființează sclăvia, iar la congresul din Angostura din 1819 el e numit președinte al Venezuelei cu puteri nelimitate. Tre-când apoi Cordilierii, în luptele de la Tunja și Bochica el eliberează Granada, unește ambele țări sub numele

de Columbia și e ales președinte. Luptele se întesc, învingător la Carabobo, Junin și Ajachucho, el eliberează statul Peru și primește și aci puteri dictatoriale. Sorbind cu nesațiu ideile mari fraeceze de pe timpul său, tânărul Bolivar, numai de 26 ani, se avântă într'un elan nedescris în spre idealul său și cum am văzut din biruință în biruință, el se încunună cu cununa de eliberator a cinci state, Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru și Bolivia. Două treimi din America de sud spaniolă, stetea sub „sceptrul” său de „președinte”-dictator, iar țelul său de a forma un stat, o uniune spaniolă-latină, părea că e pe cale de a se împlini... Dar nici acest erou nu fu cruțat. Părăsit de ai săi, trădat și înșelat, el văzu zi cu zi cum se prăbușește vastul său ideal, iar din durerea lui chinuitoare nu fu eliberat decât doar în 10 Dec. 1830 închizând ochii pe vecie în Santebarte. Acesta e acel mare erou al latinității, acel vrednic contemporan a lui Napoleon care visa un singur stat, o singură uniune a tuturor statelor de aceeași origine, moravuri și credință. Cr.

Prețul unui exemplar 3 Lei.

lamentului și programei, didactice aprobate de ministeriu, pe lângă toate greutățile începutului, devotamentul profesorilor în pregătirea primului curs și în predarea pedagogică a lecțiilor practice și teoretice, ca și seriozitatea candidaților, — cei mai mulți absolvenți de liceu, — a produs rezultatul cel mai satisfăcător și mulțumitor.

Au predat cursuri dnl: Dr. A. Lazar, Vasile Boneu, Dr. I. Robu, Dr. I. Petruțiu, Dr. Marcoviciu, Dr. Nichin, E. Stanca, A. Petruțiu, Dr. Mager, N. Mihulin.

Dacă, pe lângă toată ocupația vastă a dlor profesori funcționari administrativi, s'a făcut totuși o muncă atât de rodnică și s'a complectat corpul administrativ al țării, cu o pleiadă de oameni bine pregătiți pentru cariera administrativă, trebuie totuși să exprimăm un regret și să atragem atenția distinsului inspector administrativ și comisar guvernamental al examenelor de notari dl Dr. Văraru, asupra unei lacune.

Credem, că pe lângă pregătirea teoretică și practică în studiile administrative, ori care funcționar al statului și mai ales secretarii comunali, atât ca factori ai societății, cât și în calitate de conducători ai intereselor sociale, și culturale etc. etc. a comunei, trebuie să primească tot atât, de temeinice cunoștințe culturale, de istorie națională și *limba și literatura românească*. Ori capul administrației sateelor noastre în nemijlocit contact cu poporul, este cel dintâi scutier și sentinelă a vieții și intereselor naționale, iar spiritul acesta, trebuie adunat prin cunoașterea istoriei și literaturii neamului și țării noastre.

O singură oră la săptămână — și aceasta facultativă — de l. română, nici pentru ortografie nu e suficient, și dacă ceva e impozitor, este stilul românesc de corespondență, a organelor administrative din Ardeal.

Apelăm la conducătorii cursului român de secretari, ca în interesul general cultural, să introducă între materiile de învățământ pentru viitor cunoștințele obligatorii de istorie și literatură românească.

Remarcăm conducerea cu mult tact, obiectivitate și profunzime a examenelor, din partea dlui inspector admi-

nistrativ Dr. Văraru, care a lăsat o impresie neștearsă în inima și conștiința ardelenilor, despre oamenii de valoare și capacitate pe cari îi are vechiul regat.

Numai puțin măgulitor pentru opinia noastră publică a fost, satisfacția pe care dl comisar Dr. Văraru, și-a exprimat-o, față de munca rodnică și rezultatul frumos al acestei instituții de promovare a intereselor noastre naționale.

prof. D. Gh.

### Statisticele la câteva din stațiunile climatice și balneare din țară.

Câte familii de români au avut posibilitatea să-și caute de sănătate în cursul acestui an; câte familii de jidani și ce număr de familii din celelalte naționalități.

In localitățile:	Români	Alte națiuni	Jidani
Vatra-Dornei	7	15	1448
Sinaia	386	373	1045
Buziaș	320	400	946
Slănic-Moldova	297	117	315
Slănic-Prahova	200	140	763
Govora	183	214	635
Mehadia	96	300	1870
Băile Herculane	300	285	1240
Techirghiol	291	87	835
Toplița Română	147	387	425
Sovata	147	11	100
Felix	200	46	186
Ocna-Sibiului	185	235	200
Budachi	75	180	2375
In total avem:	2834	2790	12383

... Și în timp ce jidanii cu banii strănși de pe spinarea noastră își caută de sănătate, românii din lipsă de mijloace se perd seceraj de toate flagelele ce ne distrug tot ce avem mai bun în țară.

N. Vermeșanu,  
Cand. în drept.

„L. N.”

„Alcoolul este otravă, omoară, tâmpoște, și te duce la nenorociri. Cel ce bea alcool, bea sângele familiei!”

### Să pleci jidane.

Să pleci, jidan mișel și hoț  
Din vremuri bătrâne,  
Că ai venit pribeag la noi,  
Flămând ca și un câine.

Să pleci jidan scârbos așa,  
Să pleci bătute-ar crucea,  
Pe drumul de unde ai pribegit  
La noi, din Palestina,

Tu ai cerut la noi azil  
Și un codru mic de pâine,  
Când ai venit flămând și gol.  
Pribeg ca și un câine,

Și noi ți-am dat tot ce am avut  
Și pâine și cultură,  
Dar când te-am sărutat, apoi  
Ne-ai blestemat cu ură

Și binele ce ți l'am dat,  
Tu cu nerușinare  
L'ai răsplătit ca un mișel  
Cu jeafuri și vânzare.

Și'n războiul nostru sfânt.  
Când se lupta poporul,  
Voi dezertați la inamic,  
Ca, Iuda Vanzătorul

Prin lagări și închisori  
Unde tânjeau Românii  
Il chinuiați și-maltratați  
Mai s'rașnic decât hunii

Când deșmanii au pustit  
Pământul astei nații,  
Voi cu muzici ia-ți primit  
Și măduvă din oase.

Și contra-bande ații făcut  
Hoți fără de urme,  
Și astăzi voi ați devenit  
Cei mai bogăți din lume

Tot aurul la-ți îndosii  
Și argințul tot din țară  
Făcând ca să îndurăm  
O viață mult amară

Voi, peste tot ați semănat  
Disfrăul și anarhia  
S'ajungem un popor stricat  
Mai rău decât Rusia.

Și legea vreți să ne-o stricați  
Cu aur românesc.  
În locul Crucii să puneți  
Tri colorul jidănesc

Să pleci, jidan nesățios,  
Din timpuri ne-uitate,  
Că ne ai făcut război frățesc  
La nouă sute șapte.

Să pleci, jidan mișel și hoț  
Să pleci bătute-ar Ciurma  
Cum și aici te-ai pripășit  
Fugind din Palestina.

G. CUCU

## România stat național creștin.

Neamul românesc e rezultat din amalgamarea în decurs de aproape două mii de ani a unor populațiuni de origine ariană care au adoptat toate religiunile creștine. Elementele turanice ca Bulgarii, Avarii, Tătarii și Turcii, care s'au stabilit în mod provizoriu în ținuturile ocupate de Români au fost eliminate iar nu asimilate. Azi în vinele Românilor nu curge de cât sânge arian și nici o picătură de sânge turanic.

Din invaziunile nenumăratele horde ce au trecut Nistrul revărsându-se în câmpiile sub carpatine, n'au rămas pentru a se amalgama cu populațiunile băștinase Daco Romane de cât elementele ariane, așa că poporul românesc și-a păstrat caracteristicile lui ariane.

Dela începutul secolului trecut țările locuite de Români, au fost supuse la o nouă invaziune și anume la invaziunea jidanilor. Acest popor, de rasă semitică, s'a strecurat încetul cu încetul peste hotarele Moldovei stabilindu-se în târgușoarele și orașele acestei țări. Între Români și jidani s'a întâmplat același fenomen ca între Români și turanici. Asimilarea a fost imposibilă. Jidanii însă n'au fost eliminați, de aore-ce nu sunt un popor combativ, și având o natură suplă ca mai toți paraziții, au știut totdeauna să ocolească dificultățile și să continue să trăiască pe spinarea Românilor înmulțindu-se foarte repede prin noi aporturi care le veneau de peste graniță. Ei însă n'au influențat într-o nimic carac-

terul românesc anume arian creștin al acestei țări, de oare-ce au dus în continuu o viață a parte.

Azi când suprafața României mari s'a dublat și în limitele granițelor ei se află diferite popoare, suntem nevoiți să menținem acestui stat, caracterul său arian, eliminând pe cât posibil, dela viața intelectuală și de la dominațiunea politică, pe cei de o rasă străină de a noastră. Cu Sașii, Ungurii, Rutenii, avem comun religiunea creștină. Din această cauză 90% din populațiunea țării este creștină. Trebuie așa dar să menținem și să afirmăm caracterul creștin al statului român, punând chiar în constituțiune această afirmațiune că România este un stat Național Creștin.

Stabilind bine caracterul de național creștin al statului român ne va fi ușor să ducem lupta în contra rasei jidovești, împedcând-o de a acapara viața intelectuală și direcțiunea acestei țări cum au acaparat viața economică. Statul român fiind un stat național creștin, toate instituțiunile care compun acest stat vor trebui să-și păstreze sau să-și dobândească acest caracter creștin.

Credem că acesta va fi sistemul cel mai bun ca să cimentăm legăturile de rasă între diferitele popoare ariene ce locuiesc în limitele României Mari, și în același timp să putem împedca poporul inasimilabil, parazit și răzvrătit, adică poporul jidoveșc, să ajungă să pună mâna pe puterea politică după cum a acaparat puterea economică.

(Apărarea Națională.)

## Producția agricolă și exportul.

În nenumărate ori s'au ridicat acuzații că de când s'au luat moșiile dela marii proprietari și s'au împărțit țăranilor plugari, a scăzut producția agricolă.

Să spună ori și cine dacă astăzi ar fi moșiile ca în trecut în mâne marilor proprietari, și-ar fi permis vre-un guvern să pună actualele taxe vamale de distrugere?

De sigur că nu.

Marii proprietari erau puțini, dar uniți puteau și știau cum să-și apere interesele. Țăranii plugari milioane, ne uniți și ne pricepuți în a-și apăra dreptul lor, rabdă; totuși coarda nu trebuie întinsă la extrem că și răbdarea lui are o margine.

Descreșterea producției se datorează în primul rând măsurilor nenorocite puse pe capul plugarului. De când i s'a dat pământ până astăzi, n'a putut în nici un an să-și primească valoarea reală a produselor muncii lui; în schimb a îmbogățit, i-au făcut milioane pe toți traficanții de permisiuni, autorizații de export și astăzi continuă să procopsească pe morari și băncile ce-i finanțează protejați fiind de actualul tarif vamal.

Țăranul n-a avut timpul nici puțin să-și facă magazii, nici capital de rezistență. În timp normal magazia lui era gara, astăzi prin tariful vamal stabilit să crează un monopol morarilor care rămânând singurii câmpărători oferă cât vor: iar plugarul nevoit a vinde căci n'are altă putere.

Aceasta fiind situația mai poate cineva spune că țăranul pu și-a îmbu-

nătățit și complectat inventarul, nu selecționează sămânța, n'a mărit producția? Ceva mai mult în acest nenorocit de timp, el n'a cumpărat nimic pentru el și gospodăria lui sub protecția prețurilor maxime, vânzând însă produsele sale sub restricțiunile impuse a fost sărăcit continuu. A-l aduce la sapă de lemn ar fi nenorocirea neamului. Șierbia desființată de Cuza își reia ființă.

Nici un străin de neam în România Mare nu este oprit a-și valorifica și primi costul real al muncii sale, numai plugarul român și crescătorul de vite trebuie să sufere această vitregie.

Indreptarea și mărirea producției nu se vor putea obține decât suprimând taxele vamale la export cu desăvârșire spre a rămâne comerțul liber ca în timp normal. Pentru încurajarea și mai mult a producției agricole și a creșterii vitelor se pot pune taxe vamale numai la import: așa cum s'a procedat pentru încurajarea industriei. Statul nu poate fi mama vitregă pentru nici o ramură de producție din cuprinsul său.

N. Atanasiu,  
Locot. Rezervă — Pitești  
Penzionar.

ELENA NEGUȘ ȘICLOVAN  
CROITORIE DE DAME

A R A D,  
Colț Piața de pasări și str. Turnului nr. 3

## A P E L.

In fruntea ziarului am arătat marile schimbări și reorganizarea ce se petrece în sânul acțiunii noastre.

Timpul ne cere acțiune grabnică, pentruca luptele electorale în legătură cu alegerile comunale să ne afle complet organizați.

Deaceia deja pe această cale ne adresăm aderenților noștri să se pună pe lucru și să se organizeze în fiecare comună. Deocamdată să se aleagă un președinte, un secretar și un casier cari vor conduce organizațiile comunale. Unde se va crede de necesar se va putea alege și un comitet mai mare cu membrii până la 9 persoane.

Dela fiecare membru să se incaseze la intrare o taxă de cel puțin 2 lei.

Benevol se vor putea plăti sume și mai mari. Fieștecare după puterile lui.

Suma ce se va aduna astfel să se administreze deocamdată intactă, până ce se vor da instrucțiuni relativ la întreținerea acestor taxe pentru trebuințele organizațiilor.

Pentru orice lămuriri să se scrie Redacției ziarului, care va pune corespondența la dispoziția comitetului organizator pentru a da lămuririle cerute fie prin ziar fie prin corespondență.

La lucru deci fraților Români și luptați pentru triumfarea dominațiunii curat românești.

F. N. R.

## Chemare

Către toți bunii români din întregul cuprins al României-Mari și peste hotare.

Toți suntem convinși de marele rol pe care îl joacă presa zilnică în țara noastră și în toate țările din lume. Toți știm, că presa este apărătoarea libertăților înscrise în Constituția noastră și exercită controlul opiniei publice asupra celor ce au de executat legile. Și iarăși toți știm, că prepesa zilnică dela noi cu foarte rari excepții este străină, prin faptul că este scrisă de străini, în marea majoritate jidani. Nu există ziar zilnic unde să nu fie amestecați jidani, străini ca sentimente, cari, fie sub numele lor adevărat, fie sub nume atrăgătoare românești, scriu în limba românească (pe care de multeori o posesc) picurând zi cu zi otrava străinismului în sufletul bunului și blajinului popor român.

Cu un cuvânt, presa întreagă este în mâinile jidanilor. Toate jurnalele sunt scrise sau administrate de ei. Și puținele publicații românești, cari nu au jidani în redacțiile lor sunt legate de mâini prin agențiile de publicitate jidovești.

Așa stând lucrurile de fapt, noi cei grupați în jurul ideii naționale creștine cu semnul „svastica” și a devizei: „Hristos, Regele, Națiunea”, vrem să avem un jurnal zilnic, scris de români buni, meșteri ai condeiului, culti, cu sentimente de iubire și devotament către țară, cari vor fi îndrumătorii cinstiți ai opiniei publice pe calea adevărului și dreptății în cadrele legilor noastre de Stat monarhic și constituțional.

Cum avem de luptat cu greutatea mari: cu jidovimea cutropitoare, cu sărăcia noastră în țara cea mai bogată din lume și cu înșiși români inconștienți și rătăciți, facem aceasta chemare către toți bunii români de a se înscrie ca acționari pentru a forma un fond îndestulător și necesar apariției unui ziar zilnic scris de români și pentru români. Fondul s'ar strânge prin subscrierile de acțiuni. O acțiune ar avea valoare de 100 lei plus 5 lei cheltuelile ce eventual ar necisita.

Aveți datoria de român și creștin, ca să faceți propagandă cât mai întinsă în cercurile de cunoscuți și prieteni pentru înscriere de acționari. Adresele complete, scrise citeț și indicând numărul acțiunilor ce ar dori fiecare să subscrie se vor trimite pe adresa subsemnatului.

Nu se vor depune bani nicăiri, nu se va primi de nimeni, nimic, până ce nu se va vedea rezultatul anchetei noastre după care se va forma o societate legală.

Până atunci îndemnăm pe toți să aboneze și să răspândească revista „Infrățirea Românească” din Cluj. Abonamentul acestei reviste este 200 lei anual. Apare de 2 ori pe lună, și „Voința Poporului” din Arad.

Cu nădejde în Dumnezeu

Căpitan Gh. Beleuța invalid  
Calea Victoriei 38 — Cluj.

## Extras

din Proiectul de Program de Dr. Ion Istrate avocat și ziarist: pag. 13 și 14.

În 1840 jidanul Montefiore (Blumenberg) spunea la Cracovia: „Atâta timp cât nu vom avea toate ziarele din lume în mâna noastră, pentru a schimba și conduce popoarele, rămâne domnia noastră o dorință nerealizabilă”.

Al XII-lea dintre Protocoalele Inteleptilor Sionului se ocupă în întregime cu chestiunea presei. Reținem: „Nici o informație nu va ajunge publicului fără a fi controlată de noi”.

„Toate jurnalele noastre vor susține partide diverse: aristocratic, republican, revoluționar și chiar anarhic. Dar, natural, aceasta va înceta când vom avea interesul. Aceste ziare, ca și zeul indian Vișnu, vor avea o sută de brațe, cu cari vor încerca pulsul opiniei publice”.

Să ne luăm permisiunea și să ridicăm puțin pânza cu nume furate de multeori din cronici prăfuite, ce încearcă să acopere duhoarea semită a ziarelor din anumita presă!

**Adevărul și Dimineața:** Iacob Rosenthal (director), Constantin Graur, câteodată Gr. Damian (C. Brauer) B. Brănișteanu (Braunstein), I. Nedelea (I. Nadler), Vermont (Grünberg) E. Emilian (Emil Feinsilber), A. Nora (Segal), Rintzler, I. Negreanu (Shwartzman) Filip Finkelstein, Friedman, Saniellevici, Barbu Lazareanu (Laizar), Dr. Igric (Glücksman), G. Rosin (Rosen).

**Lupta:** E. Fagure (Emil Honigman), Albert Honigman, Milian Maximin (Mendel Grünberg), E. S. Cerbu (E. S. Hirsch), E. Margulius.

**Aurora:** Dr. Ghelerter, S. Albu (Weiss), M. Mircea (Mendel), Munteșcu (Marcus), Dragu (Gellebter), Al. Georgescu (Hurtig), V. Rodan (Kronberg), Bunescu (Gutman), H. Gaad (Fischman), N. Davidescu, Răpeanu (Roserberg), Leonard Paukerow.

**Argus:** (proprietatea agenției Schuler și Berger) S. Pauker (director), Samuel Grossman, H. F. Valentin, Saniellevici, Focșăneanu, Zimman, Schwartzman, Weisegrün, etc.

**L'Independance roumaine:** Dr. A. Berkowitz (prim-redactor), N. Melamet.

**L'Orient:** Iosif Husar (proprietar).  
**Bukarester Presse:** A. Berkowitz (director). C. Hift, A. Blum, F. Kapus, Al. Ronetti-Roman.

**Lumea Nouă:** (socialist): Dr. Stockman, Simion Bercovici, Albert Abramovici, Ilie Moscovici, I. Herșcovici, Iacob Pistiner.

**Socialismul** (comunist): Marcel Pauker, Sternberg, R. Albert, Leonln, G. Cerbu (Hirsch), Al. Dobrogeanu-Gherea (Nuhâm Katz), Pincu Herșcovici.

**Tineretul Socialist:** I. Zahareanu (Zuckerman) Pincu Lazarovici, Sweiger, D. Ruber.

**Miscarea** (liberală-iași): C. Săteanu (Scheinfeld).

**Lumea** (iași): Alfred Heffer.

**Opinia** (iași): Calman Blumenfeld. Până și la **Universul** (redactor pentru Ardeal): Nicolae Constantin (Normand Kanner) etc. etc.

## SE ZICE:

Că la petrecerea pompiierilor din comuna Nădlac un tânăr român cu numele Bătaran a debutat cu un monolog unguresc. N'a avut ce să facă, ceva mai bun?

Că evreii din Nădlac cu ocaziunea sărbătoririi unui om de sport nădlăcan când s'a tostat pentru familia regală n'au aflat de bine să și ridice nici unul păharul. Șovinismul lor le dă și acest curaj? Până când?

## Mari serbări în Câmpulungul-Moldovenesc

În 26 Iulie au avut loc în Câmpulung mari serbări și festivități național-culturale cari încăodată n'au făcut alta decât să evedențeze înaltul sentiment de naționalism în sufletul poporului și armonia de frățietate între intelectualitate și țărănime.

„Junimea”, vechea și iubita societate studențească, venită din Cernăuți și adunată la „Clubul Rarău” din Câmpulung, fu salutată și primită cu mult entuziasm de către arcașii din loc, cari cu muzica militară în frunte și conduși de drapelul lor mândru, în coloane bine formate s'au prezentat președintelui societății academice aducându-i omagiile de simpatie și dragoste sinceră arcășească. Ambele societăți porniră apoi într'un mare convoiu prin oraș, prin care populația coborâtă din munți se siliă să ia parte la aceste festivități. Urmase apoi o șezătoare literară și artistică cu un program abundent și preafrumos la care și arcașii au contribuit cu o piesă de teatru jucată în mod ireproșabil și demn de admirat.

După șezătoare toată lumea porni din nou însuflețită de marșurile muzicii militare prin oraș și ajungând în Piața Unirii o horă uriasă a Unirii se încinse în jurul crucii de pe piață lângă care fălăiau unul mai mândru ca altul steagurile ambelor societăți. Orașul era în plină serbătoare. Costume preabogate, fețevesele, entuziasm și bucurie, dădeau un aspect neobișnuit zilei aceleia iar, oamenii mulțumiți peste măsură nu știau să răspundă altă decât că „așa zi de la Unire n'an mai văzut încă”.

Nu ne putem îndeajuns exprima bucuria și mulțumirea sufletească că țărănimea bucovineană și mai ales cea a Câmpulungului, reprezentată prin sănătoasele organizații arcășești, a ajuns atât de bine să se înfrățescă cu studențimea universitară pecetluind pentru totdeauna comunitatea lor în lupta pentru ideea națională.

... Și sperăm că lupta ne va duce la izbândă.

Un spectator.

## Concursul corurilor sătești la Sătmar.

Inspectoratul Artelei din localitate a transmis organelor administrative un apel, prin care roagă ca, să fie avizate corurile sătești, mixte și bărbătești, precum toate corurile orășenești din regiunea Crișana, Sătmar și Maramureș că, în ziua de 27 Sept. a. c. va avea loc un concurs al corurilor în orașul Sătmar. În această regiune se găsesc 32 de coruri și cu bucurie vedem din ziarele din Maramureș, Arad, Salonta-Mare, Careii-Mare, că în vederea serbărilor s'au înființat coruri noi, cari vor lua parte la concursul ce se va da.

S'a instituit un juriu compus din domnii: Directorul Conservatorului din Cluj, Ștefan Mărcuș Inspector al Artelor, Augustin Ferent Primarul orașului Sătmar, Francisc Hubik profesor Oradea-Mare, Nicolae Firu director Oradea-Mare, Ion Birlea profesor Sighetul-Maramureș.

La Sătmar s'a organizat un Comitet local, care face toate pregătirile sub prezidenția d-lui Primar A. Ferent.

Comitetul se va îngriji de acoperirea speșelor pe cari le vor avea corurile cu călătorii, înreținere 2 zile la Sătmar.

Festivitățile vor avea loc sub patronajul d-lui Ministru al Artelor d-l

Lepedatu a P. S. S. Epp. Roman Ciorogariu, P. S. S. Epp. Tr. V. Frențiu a domnilor Prefecți de județe I. Georgescu, Dr. N. Popoviciu, I. Cantuniari Dr. I. Mihalyi, a d-lor. Primari Dr. C. Bucico, Dr. I. Robu, Augustin Ferent și Dr. V. Ciplea.

Fiecare cor se va prezenta la concurs cu 2 pieze clasate anterior de către juriu. Piezele se vor expedia odată cu tabloul coriștilor, până în ziua de 20 Aug. a. c. la adresa Comitetului Sătmar.

Se vor distribui premii pentru corurile orășenești, pentru corurile sătești mixte și pentru corurile sătești bărbătești câte 3 premii valoroase, un drapel de mătășă brodat, o liră de argint 30 cm. mărime, un obiect antic și premii în bani.

Regulamentul concursului se va publica de cu vreme de către Comitetul organizator din Sătmar, care va da și toate indicațiunile cari i se vor cere.

Inspectoratul Artelor roagă și pe această cale zierele românești, să publice acest comunicat de interes cultural.

## ȘTIRI DIN MARAMUREȘ.

**Funcționari incorecți.** Perceptorul Unger Velian din comuna Ocnasugatag și controlorul Eduard Tai din Sighet, nemulțumindu-se cu salariul ce îl primeau — la chefuri cu șampanie magnaților le trebuia bani mulți — s'au gândit să stoarcă cea din urmă picătură de sânge a mult răbdătorului țăran maramureșan și iată cum procedau.

Când încasau dările contribuabililor, în loc să încaseze ceia ce ei datorau, încasau în dublu sau în triplu dările, mărginindu-se a trece în cotorul chitanțier suma ce datora și în chitanța ce o elibera contra plată treceau suma ce încasau.

Statul nu a fost frustat nici cu un ban, dar contribuabilii țărani au fost înșălați cu peste 270.000 lei (două sute șaptezeci mii lei).

Incorectul funcționar e depus în arestul tribunalului Sighet.

Frați români, fiți mai atenți când vă dați banul vostru.

**Se tem abuzivii.** În cursul lunii Iulie a. c. capul județului a dat un ordin circular către primpretorii primării și poate și cătră posturile de jandarmi ca mie, șeful secției F. N. R. să mi-se interzică accesul în comunele rurale. Se teme dl. Mihaly Gabor să nu-i descopăr abuzurile săvârșite. Amar se înșală, căci primării mai multor comune știu ei ce trebuie făcut. În numărul viitor voi da publicație cu conținutul Ordinului circular.

În Maramureș cozile de topor își fac de cap.

*Uite-așa, și iar așa,  
Na mai merge mult așa.*

*Cămașa Neagră.*

**FASCIȘTI!** Indemnați pe românii cari știu să cetească să primească în casa lor gazeta „Voința Poporului“. Ea este un prieten bun, și din paginile ei se revarsă: dragostea către țară, dragostea către biserica creștină, dragostea către tot ce-i românesc!

# ȘTIRI DE TOT FELUL.

**Redacțional.** Din cauza reorganizării despre care vorbim în altă parte a siarului, a trebuit să întrerupem pe un scurt timp apariția. Cerem iertare pentru aceasta cetitorilor și aderenților noștri.

De acum înainte însă pe lângă toate lucrările ce vor trebui să le presteze și membrii comitetului de redacție în legătură cu reorganizarea, ne va fi o capitală grijă ca siarul să apară regulat și în cele mai bune condiții.

Pentru a ne ușura munca, rugăm colaboratorii noștri externi să ne trimită cât de multe și variate articole, pentru ca și prin aceasta să putem ajuta întărirea grupărilor noastre.

**Camerile agricole.** Alegerile pentru camerele agricole se vor face în ziua de 25 August a. c. pentru întreaga țară.

Aceste alegeri ne-au aflat în toată reorganizării, astfel că nu vom lua parte cu liste proprii.

Aderenții noștri sunt rugați ca unde va fi posibil să candideze împreună cu candidații altor partide, pe lista cărora se vor afla oameni de absolută cinste.

Asemenea aderenții noștri, să voteze numai pe oameni cinstiți, buni Români, ori pe care lista vor figura.

Astfel credem să luptăm deocamdată pentru izbânda românismului.

**Moartea profesorului Matei Cantacuzino.** În Iași, la 10 Iulie a încetat din viață, profesorul universitar Matei Cantacuzino, senator.

— Direcțiunea generală a vânătoarei, din ministerul de domenii, amintește tuturor vânătorilor că în anul acesta, vânătoarea epurilor nu este permisă decât dela 1 Octomvrie și până la 1 Ianuarie 1926, pentru motive de ocrotire.

— D. Săulescu, directorul general al vânătoarei, din ministerul agriculturii și domeniilor, a hotărât să organizeze la Chișinău, o secție de vânătoare cu prilejul expoziției ce se va deschide în toamnă.

**Nouii organizații de spionaj în Basarabia.** Autoritățile noastre militare superioare au fost înștiințate că la Chelmenți în jud. Hotin s'a descoperit o nouă organizațiune de spionaj în favoarea sovietelor.

— Prof. C. Teodorescu va ținea un curs de matematică, pentru elevii cari doresc să între în clasa V-a. Cursul s-a început în ziua de 10 August și va dura până în 10 Septemvrie.

Informațiuni se pot obține în str. Românul 6, între orele 9—10 dimineața.

— Dr. Miron Herețiu reântorcându-se din concediu și-a început consultațiile medicale Bul. Reg. Maria 9 et. II. 2—4 p. m.

**Epidemii în Basarabia.** În Chișinău, bântue groaznică epidemie a tifosului exantematic și febrei tifoide.

Buletinele anunță pe ziua de Vineri 60 de cazuri.

S'au luat cele mai riguroase măsuri.

— Tinerimea română din Măderat aranjează în ziua de 15 August (Sâmbătă) 1925 sub patronajul d-lor Pavel Silitău și Aurel Morariu un Concert urmat de dans. Venitul curat este destinat pentru fondul unei biblioteci.

— „Soc. Tinerimei Române“ din Nădlac, aranjează în ziua de 15 August (Sf. Marie) în localul hotelului Dacia (Helenbrandt) un Concert urmat de dans. Venitul net este destinat fondului societății.

**Și morții se însoară.** În China e obiceiul, că dacă din întâmplare într'un sat moare un bărbat și o femeie, necăsătoriți sau văduvi în aceeași zi, familiile morților aduc pe unul la celalalt, cu sicriul, și punându-i lângăolaltă se dau la mâncări și beuturi, apoi la cimitir îi așteaptă preotul, care primădată le face slujba de cununie, apoi de înmormântare, îngropându-i într'un mormânt.

**Dr. DIONISIU BENEĂ**  
UROLOG-VENEROLOG

locuiește în str. Vicențiu Babeș nr. 6.  
Ore de consultație: a. m. 8—10 și 5—6 p. m.

**Aviz.** Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în ARAD, str. Românul N-rul 7, am deschis un

**Biron tehnic de arhitectură**

**Construiesc:** orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:  
**TEODOR CIOBAN**  
arhitect.

## Bibliografie.

Nou apărut! Cea mai bogată carte de rugăciuni „Cărea Fericirii“ de: G. Mânzat preot cu tot felul de rugăciuni ocazionale în 364 pagini. Aprobata sub Nr. 58/925. Comandați-o imediat la Librăria Anca Cluj. Prețul: Broșată 60.- Cartonată 75.- În pânză 120.- În piele de lux pentru dame 280 Lei.

Comandați „Predici la Morți“ de: prof. I. Marga. 45 Lei. La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.

## POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică.

D-lui P. P. Arad. Poezia „Floarea moșneagului“ nu se poate publica, rugăm trimiteți altele.

Articolele neprovăzute cu iscălitura și adresa autorului, nu se pot publica. Natural, în chestii gingașe, autorul rămâne necunoscut publicului cetitor, noi însă trebuie să-l cunoaștem necondiționat.  
Comitetul de conducere.

Comitetul școlar județean Arad.

No. 1216—1925.

## Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 10 Septemvrie a. c. ora 10 a. m. se va ține o nouă licitație publică cu termen scurt, în localul Prefecturii Județului, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformare și reparații a edificiilor școlare din comunele Pecica-maghiară, Zărand, Vârșandul-vechiu, Ghiulița, Nădlac, și Conop.

În baza devizelor verificate din partea Serviciului de Poduri și Șosele, speșele de reparare sunt: La Pecica-mag. Lei 450.000, la Zărand 97.000 Lei, la Vârșandul-vechiu 220.000 Lei, la Ghiulița 27.000, la Nădlac 205.000 Lei și la Conop 60.000.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (art. 72—83) și cu condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta comitetului școlar județean.

Dnii concurenți vor depune odată cu oferta și o garanție de 6% la valoarea lucrărilor în numerar sau în efecte garantate de stat.

Devizele, planurile relative la aceste lucrări se pot vedea în biroul Comitetului școlar județean la Prefectura Județului și la Comitetele școlare rurale respective, în zilele de lucru între orele 10—12 din zi.

Arad, la 4 August 1925.

Președinte:

Prefect, Inspector General Adm.  
**I. Georgescu (ss)**

Secretar,  
**V. Spătariu (ss)**

**Români** folosiți produsele românești cari sunt tot așa de bune ca și cele străine.

**CROITORIE.** D-l Teodor Cristea care a avut ani de-arândul atelier renumit de croitorie în centrul orașului Budapesta în str. Văczi, și-a deschis acum atelier în strada Eminescu Nr. 30 în palatul Ortutay. Este datorința tuturor românilor de bine să-și procure haine în acest atelier unde vor fi serviți după cele mai noi mode, cu cele mai bune stoffe din străinătate, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cea mai efină și mai bine asortată  
**pielărie românească**  
este  
**VICTOR BOSNIAC**  
Magazin de pielărie  
Arad, Piața Catedralei.

**Prăvălia de modă IOAN BALASIU**  
Arad, str. Mețianu (Casa bisericii române)

ASORTATĂ CU TOT FELUL DE STOFE, MAROCHINE, CREPPE, COVERCOTE PRECUM ȘI MĂTĂSURI DIFERITE